

Carte: Anatole France - "Insula pinguinilor"

Scris de Dani Godja

Sâmbătă, 10 Martie 2012 10:14 - Ultima actualizare Vineri, 09 Martie 2012 22:49

„Viața unui popor nu e decât un șir de nenorociri, de crime și de nebunii, lucru adevărat pentru națiunea pinguină, ca și pentru toate națiunile. Cu excepția aceasta, istoria pinguinilor este vrednică de admirație de la un capăt la altul.“

Un misionar creștin ajunge, păcălit de Diavol, pe o insulă acoperită de ghețuri și, având o vedere foarte proastă, îi confundă pe marii pinguini din specia Great Auk (dispărută la jumătatea secolului al XIX-lea) cu niște păgâni ce trebuie creștinați. El botează animalele, iar Dumnezeu, care în mod normal le permite doar oamenilor să fie botezați, rezolvă problema dăruindu-le pinguinilor suflete și transformându-i în ființe omenești. Astfel începe istoria pinguinilor, ce o oglindește, satiric, pe cea a Franței și a Europei Occidentale. Pinguinii trec prin marile migrații, prin Evul Mediu eroic, prin Renaștere și cunosc o epocă modernă, tehnologică; civilizația lor ultraindustrială e distrusă, până la urmă, de o campanie teroristă, și totul pornește de la capăt. Insula pinguinilor e o critică a naturii umane; morala, obiceiurile și legile omenești sunt obiectul satirei lui Anatole France.

"Insula Pinguinilor" încearcă să transpună oarecum aproape toate etapele de formare, creștere, educare și moarte a unei civilizații. Unele capitole sunt strans legate între ele, altele aduc câte o povestioară nouă, cu personaje alese din neamul pinguinilor, capitole ce reflectă fiecare câte un aspect diferit al noii civilizații. Alegerea acestei modalități de a scrie romanul are avantajul de a-l face foarte ușor de citit.

Cartea te face să realizezi că umanitatea repetă mereu aceleași greseli, că indiferent de câte planete am popula într-un viitor ipotetic, vom acționa întotdeauna exact în același mod, criticând faptele pe care le-au făcut predecesorii, chiar în timp ce le facem și noi într-o manieră identică. Și dacă pe parcursul cărții ai avut și ideea aceasta e doar sugerată, ultima pagină expune direct exact ceea ce a fost ascuns printre rânduri în capitolele anterioare.

Structura cărții urmărește evoluția pinguinilor (a se citi a Franței și a umanității) începând cu „Originile”, „Timpurile vechi”, „Evul Mediu și Renasterea”, „Timpurile moderne”. De fapt, ultima

Carte: Anatole France - "Insula pinguinilor"

Scris de Dani Godja

Sâmbătă, 10 Martie 2012 10:14 - Ultima actualizare Vineri, 09 Martie 2012 22:49

parte a fost adevarata surpriza a cartii deoarece acel tip de scriitura clasica, echilibrata si ironica, se transforma intr-una moderna, de jumătate de secol XX; indraznesc chiar sa spun, o viziune S.F. doar aparent apocaliptica a viitorului, dar care, treptat, se confirma din ce in ce mai mult, pe masura trecerii timpului. Spre exemplu, perioada aceea este una a „cultului bogatiei” care distruge totul, spalarea creierelor nemaifiind o lozinca , ci o realitate, la fel ca si intoxicarea alimentara care distruge trupul si viata omului sau atentatele generalizate care ajung sa ruineze economia, sa ii determina pe oameni sa-si retraga banii de la banci si sa instaureze pe strazi haosul si in inimile lor frica.

Societatea trebuia sa ramana inchisa, izolata la propriu si la figurat, impiedicand evolutia.

□ CITATE DIN CARTE:

„În orice stat civilizată, bogăția e sacră. În statele democratice e singurul lucru sfânt.”

„Făgăduielile ne costă mai puțin decât plocioanele dar prețuiesc mai multe decât ele. Niciodată nu-i dai omului mai mult decât în clipa în care-i dai speranțe.”

„Dacă vrei să aduci o concepție nouă (în istorie), vreo idee originală, dacă vei înfățișa oamenii și lucrurile într-un chip neașteptat, îl vei ului pe cititor. Cititorul nu caută niciodată într-o carte de istorie decât neroziile ce le știe mai dinainte. Dacă vei încerca să-l mai și înveți și altceva, nu vei reuși decât să-l umilești și să-l superi. Nu căuta să-l luminezi, căci se va plânge că îl jignești în convingerile lui.”

„Puțini sunt oamenii care au darul îndoielii. Un foarte mic număr de oameni îi poartă întrânșii sămânța, care nu se dezvoltă fără cultură.”

„Ca dovezi, actele false valorează, în general, mai mult decât cele autentice, mai întâi pentru că au fost făcute anume pentru nevoile cauzei, la comandă și pe măsură, și pentru că sunt, în sfârșit, exacte și juste. Sunt preferate celorlalte și pentru că ne duc cu mintea într-o lume ideală, abătându-ne de la realitatea care, pe lumea aceasta, nu e niciodată pură. „

"Botezul Pinguinilor

Cocotat pe un stei înalt, în mijlocul acelei arene salbatice, le-a zis:

- Locuitori ai acestei insule, cu toate că sunteți mici de stat, aduceți mai degrabă cu senatul unei inteligente republici decât cu o gloată de pescari și marinari. Prin seriozitatea voastră, prin tăcerea voastră, prin tinuta voastră liniștită, alcațuți pe stanca asta salbatică o adunare asemanătoare cu aceea a senatorilor Romei, întruniți pentru dezbateri în templul Victoriei, ori mai curând cu înțelepții Atenei disputând pe bancile Aeropagului. Fără îndoială, n-aveți nici știința, nici mintea lor. Dar poate că, în ochii Domnului, îi depășiți. Banuiesc că sunteți curăți și buni. Cătreierând tarmurile insulei voastre, n-am dat peste nici o urmă de crimă, nici urmă de macel, nici capete, nici chici de dușmani ridicate în vreo prajină ori pironite în portile satelor. Mi se pare că nu cunoașteți artele și că nu folosiți metalele. Dar inimile voastre sunt curate și mainile voastre neprihanite. Și adevărul va pătrunde lesne în sufletele voastre.

[...] Cu o prietenoasă curiozitate, își întorceau spre el micul lor ochi rotund, prelungit în afara cu o pată albă, ovală, care dădea privirii lor ceva ciudat și omenesc."